

LIBRIS

Editor: Luminița Bratu

Copertă: Flory Preda

Tehnoredactare: Florența Sava

Corectură: Georgeta Nicolae

We know
books

Copyright © 2025 Editura Prestige
pentru ediția în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Epopoea lui Ghilgames/trad. de William Muss-Arnolt, trad. din
lb. engleză

de Ioana Orleanu. - București: Prestige, 2025

ISBN 978-630-332-136-3

I. Muss-Arnolt, William (trad.)

II. Orleanu, Ioana (trad.)

821.411.111

TOATE DREPTURILE, REZERVATE.

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi utilizată sau reprodusă în
vreun fel fără permisiunea scrisă a editurii, cu excepția citatelor
scurte, încorporate în articole critice sau în recenzii.

Tel.: 0732.55.88.33

www.edituraprestige.ro

www.facebook.com/edituraprestigeoficial

Traducere de William Muss-Arnolt

Epopoea lui Ghilgames

Traducere din limba engleză
de Ioana Orleanu

PRESTIGE
București - 2025

Acolo locuiesc și prezicătorii, și vrăjitorii;
 acolo locuiesc cei care îți dau binecuvântările cu ulei din
 templele marilor zei.

Acolo locuiește Etana, acolo locuiește Ner;
 Acolo locuiește și regina pământului (adică a Hadesului),
 zeița Ereshkigal (adică Allatu).

[Acolo locuiește?] scribul pământului, plecat dinaintea ei.

*** și citește dinaintea ei,
 iar Ereshkigal și-a [ridicat] capul și m-a văzut“.

CUPRINS

Tableta I.....	7
Tableta I.....	11
Tableta III.....	29
Tableta IV	33
Tableta V	47
Tableta VI	51
Tableta VII	59
Tableta VIII	59
Tableta IX	63
Tableta X	69
Tableta XI	77
Tableta XII	97

Epopoea lui Ghilgameș este un poem epic antic, mesopotamian, care spune povestea regelui din Uruk, Ghilgameș, și călătoria sa către nemurire. Poemul este plin de aventură, de suferință și de căutarea neobișnuită a sensului și a scopului. Alături de prietenul său, Enkidu, Ghilgameș se îmbarcă într-o călătorie periculoasă, pentru a-l ucide pe monstruosul Humbaba și pentru a dobândi viața eternă. În timpul călătoriei, el trebuie să se confrunte cu propria mortalitate și cu pierderea prietenului său drag. Acest poem este o dovadă a dorinței milenare a omului de glorie, a zărilor și a pierderilor inevitabile care o însoțesc.

LBRIS

We know
books

Tableta
I

Din această tabletă s-au păstrat doar câteva fragmente. Începutul corect al primei tablete a fost determinat de profesorul Haupt. Se citește în felul următor:

Cel care a văzut istoria lui Ghilgameș,
[Cel care] știe tot [ce i s-a întâmplat]
*** împreună ***

[Cel care] a văzut felurite tipuri de înțelepciune,
[și] știe misterele și a văzut ceea ce este ascuns,
el aduce vești dintr-un trecut [mai îndepărtat
decât poporul?];

El a călătorit de la mari distanțe,
și a obosit ***

[și acum el a scris] pe o tăbliță memorială
toate celelalte lucruri
*** peretele cetății Uruk-supuru

[Versurile zece și unsprezece au fragmente lipsă.]

El a rostit o vrajă de protecție care rămâne în jurul lui
*** zeul cel din vremuri îndepărtate ***

Atât găsim pe pagina 1 a textului lui Haupt; pentru aceeași tabletă, așa cum au indicat și Haupt, și Jeremias, se încadrează textul de la pagina 51, ce narează un asediu al orașului Erech.

*** vitele i-au fugit.

*** el merse la râu, împinse barca sa în râu și o acoperi.

*** plin de regrete, plânse amaric.

Se întoarce (?) în orașul Gan-ga-na, pe care dușmanul
îl distrusese complet.

Măgărițele și-au călcat mânjii cu copitele;
Vacile înnebuniseră și se întorșeseră împotriva vițelilor lor.
Precum erau înspăimântate vitele, la fel erau înspăimântați
și oamenii.

Asemeni porumbeilor, tinerele fete suspină și jelesc.
Zei din Uruk, cel cu ziduri puternice, iau forma muștelor
și roiesc pe străzi.

Zeitățile protectoare ale Urukului, cel cu ziduri puternice,
iau forma șoarecilor și se grăbesc (să se ascundă)
în găurile lor.

Timp de trei ani inamicul a asediat orașul Uruk;
porțile orașului erau zăvorâte, bolțile erau prăbușite.
Până și Ishtar, zeița, nu putea să ridice capul împotriva
dușmanului.

Însă Bel¹ a deschis gura către Ishtar, regina, și îi vorbi așa:

[Restul textului este fragmentat; urmele ne permit să citim
(21) „Babilon orașul bucuriei“ (?). Moartea regelui trebuie
să fi provocat consternare în oraș, precum este descris mai
sus, atât de grafic. Apoi Ghilgameș vine în cetate ca salvator
al ei, iar mai târziu apare ca rege.]

1. N.tr.: Bel – zeu babilonian, posibil un alt nume folosit pentru zeul Marduk, în cultura asiriană și neobabiloniană

LBRIS

We know
books

Tableta
II

Cu excepția Coloanei I, textul acestei tablete s-a păstrat aproape în totalitate. Ghilgameș este prezentat drept conducătorul Urukului, însă conducerea lui a fost curând contestată, din moment ce a obligat pe toți bărbații tineri să intre în serviciul lui și a luat toate tinerele fete la curtea lui. Părinții se plâneau, spunând:

Ghilgameș nu lasă pe fiu tatălui său,
nici pe fetele tinere războinicilor, nici pe nevestă
soțului său.

Bocetul și jalea lor [se poate auzi peste tot?].

„Voi zei ai cerului, și tu Bel al Urukului,
care l-ai adus la viață pe fiul meu, [salvează-ne!],

El (Ghilgameș) nu are rival [în tot ținutul?].

Oamenii tăi vin acum [către tine să-i ajuți?].

Ghilgameș nu lasă tatălui pe copilul său“.

Zi și noapte [ei își vărsau plângerea]:

„El, conducătorul Uruk-ului cel cu ziduri puternice.

El, conducătorul lor cel puternic, cel mareț, cel înțelept

[***]

Ghilgameș nu lasă nicio fiică [mamei sale?],
nici pe fecioare războinicilor, nici pe neveste soților lor“.

[Zei cerului] le-au auzit plângerea.

Ei de asemenea se plânseră la Aruru, zeița, spunând:

„Aruru, cea care l-ai creat,

Creează-i acum un rival (?), pentru vremea când inima lui
va fi [***],

Lasă-i să se lupte unul cu altul, iar Urukul le

[va fi spectator?!]“

Când a auzit acestea, Aruru a creat în inima ei un bărbat
după asemănarea lui Anu.

Aruru se spală pe mâini, luă puțin lut
și îl aruncă pe pământ.

Astfel, ea l-a creat pe Enkidu, eroul, o odraslă semeață,
posesiunea (?) lui Ninib.

Corpul lui era acoperit de păr în întregime;
el avea păr lung pe cap, precum o femeie;
Părul lui lung se revărsa bogat, precum al
zeului-porumbului.

Contrar [?] obiceiului oamenilor și al ținutului, el era
înveșmântat cu îmbrăcăminte, la fel ca zeul Ner;

El mânca ierburi împreună cu gazelele.

Își ostoia setea împreună cu fiarele.

Se distra împreună cu creaturile apelor.

Sa-a-a-du, vânătorul de oameni.

Ședea așteptându-l la gura izvorului.

Dar când îl văzu, fața vânătorului arăta tulburată,
[cuprinzându-l cu privirea pe Enkidu și] pe vitele sale,
și se întoarse acasă.

*** era trist, se tânguia și se jelea;

inima lui era grea, chipul lui devenise înnegurat,

iar tristețea [i se strecurase] în minte.

Fața lui devenise precum [*** îndepărtat (?)]

Vânătorul, supunându-se ordinului lui Ghilgameș, intenționa
să înceapă un atac asupra lui Enkidu; dar la vederea lui, el
s-a retras înfricoșat și nu a reușit să-l captureze.